

Észrevételek a 10./C. meghallgatásáról készült feljegyzéssel kapcsolatban:

Általános megállapításaim:

A meghallgatáshoz használt módszer véleményem szerint nem ad tiszta képet a gyerekek egyéni véleményeiről. Az, hogy „meghallgatják egymás véleményét, egymásnak adják át a szót” ugyan nagyon tetszetős, de a szubjektív befolyásolásra kifejezetten alkalmas. Mindezt egyfajta tendenciózus kérdésvezetéssel még karakteresebbé lehet tenni. Szerintem itt *ez* történt.

Az írásbeliséget, mint egyfajta „mumust” felhasználni (amely – állítólag – az ő kérésükre maradt el) elég nagy hiba. Mind a felelős véleménynyilvánításban, mind pedig az introvertáltabb tanulók esetében jobb módszer a véleményfeltárásra, ráadásul konzekvensen szoktattam is ehhez őket: írják le és vállalják is a véleményeiket. (Az anyag szerint ez „kikényszerítés”...) Amennyiben azonban egyfajta sejtetett bizalmatlanságot is sikerül belekeverni: még inkább aláássa az írásos rögzítés, az írott szó megmaradásának hitelét.

A „nem volt idő”-típusú érvelés *elfogadhatatlan*.

Amennyiben ugyanis a véleménykérés írásos, akkor világosan és egyszerre végigvihető a strandon történtek *többszöveges* megvilágítása a résztvevő gyerekek szemszögéből; valamint közösség-szervező és tanítási tevékenységem pozitív és negatív hatásai a gyerek szubjektív véleményéből (a többszöveges az SZ/37-8 sz. irat szerint munkáltatói kíváncsi volt). Ezzel szemben az alkalmazott módszer – a motiváltságtól függetlenül – csak a tanulók *egy részét* aktivizálta. Az, hogy 45 percen keresztül *mindenki* intenzíven figyelt volna, az eddigi tapasztalataimmal szöges ellentétben áll, ahhoz túlságosan jól ismerem őket.

Így viszont mód nyílt a névtelenség mögött a befolyásolt, „kollektív felelőtlenség” talaján álló vélemények kifejtésére, amely vélemények az anyagból kiviláglóan **nem kerültek ellenőrzésre**. A feljegyzés azt sem említi, hogy mindösszesen *hány tanuló* nyilvánított véleményt, pedig ez a reprezentativitás miatt alapvető lenne. Az alkalmazott metodika tehát módot nyújt rá, hogy egy-egy véleményt *közösségnek* tüntessen föl.

„Kötetlen beszélgetés”, a *táblára felírt* kérdésekkel: nos, számomra ez igen furcsa.

Nem lep meg ezek után, hogy az anyag, tendenciájában egyfajta Kőszívű Elnyomó jelleget tulajdonít nekem, aki csak sanyargatja a „Szegény Gyereket”, és mindenféle *rosszra* kényszeríti osztályát. A „presszió”, a „folyamatos stressz” (az anyagot idézem) tehát kizárólag *nekem* köszönhető, a Szegény Gyerekeknek semmi köze nem volt hozzá... Ez kissé egyoldalú beállítás.

Konkrétan:

Nem levélben kérdeztem meg a szülőket, hanem szülői értekezleten és a gyerekek útján, és az ellenőrző könyvükbe írták be, hogy mennyit tudnak fordítani az útra. Valóban, nekem *elvem*, hogy a vezetéssel vagy mindenki megy, vagy senki: meg kell találni a kompromisszumot. A „különben senki sem mehet” kitétel már csak azért is értelmetlen, mert a szabályzat erre nézve is rendelkezik, nem okvetlenül muszáj az osztályfőnökkel menni kirándulni.

Helytelennek találom azt, hogy *nyilvánosan* nyilatkoztatták őket esetleges családi anyagi gondokról. Bizalom a tanároknak ide, vagy oda, ilyen kérdésre csak egyfajta válasz adható nyilvánosan. Az „*egyhangú nem*” mögött pl. ott van Csanda Zoli, aki még mindig tartozik 1500 Ft osztálypénzzel, épp emiatt.

Kijelölni valakit valamire: nézetem szerint nem azt jelenti, hogy megkérdem, van-e kedve hozzá. Van egy feladat, amit a közösség számára el *kell* végezni. „Mi van, ha nem vállalják?” – hangzik a kérdés. Akkor én (az állítólag bonyolult) kérdéseim egyikét teszem fel: **miért?** Erre pedig sokféle válasz adható: a „csak”, meg a „nincs kedvem hozzá”, vagy „lusta vagyok” nem igazán jó válasz, ráadásul égő is a többiek előtt. Pedig legszívesebben ezt mondanák. Ha ez presszió, akkor az. Én inkább *nevelésnek* mondanám.

Érdeklődve vártam azt a kérdést, hogy volt-e olyan eset, amikor valakit teherbírásán felül sújtottam volna ilyen „közfeladat” ellátásával, *de nem hangzott el*.

Elhangzott viszont az állítólagos „félelem a szívatástól”. Mikor is? Kit is szívtam? Emiatt? Válasz nincs, hisz kérdés sem hangzott el erre nézve.

Speciel, a kirándulás szempontjából a „mi van akkor, ha nem sikerül a szervezés” – kérdésre egyszerű volt a válasz: akkor nem megyünk. Ez az ő kirándulásuk, intézkedjenek ők. Nem tartom helyesnek, hogy a gyerekek helyett dolgozzak. Dolgozzanak ők a saját szórakozásukon.

Hajdich Patrik zeneiskolai vizsgálja egy nagyon fontos érve az anyagnak, kár, hogy a gyerek nem ezt és nem úgy mondta. Büntetőakció?? Szülői elintézés?? Légbőlkapott tényyszerűtlenségek.

A szülővel aláíratott nyilatkozatról (ami az ügy érdemét képezne) itt történik említés először és utoljára.

Az anyag ténybeli tévedésben van: a Földesi-Lengyel-Szűcs trió nem a kajapénzeket kezelte, hanem általában a „közpénzt”. Velük konzultáltam, hogy ne kelljen egyszerre rángatni 31 gyereket, másrészt pedig társaik véleménye alapján a »Kire bízna a pénzedet?« kérdésre a legtöbb szavazatot kapták az osztálytól. Másrészt éppen a szállásadónővel rendeztük az anyagiakat, és megkértem mindenkit, hogy ne zavarjanak bennünket, pénzzel bánunk. Az ajtót is becsuktam. Ezek után „véletlenül”-ról beszélni több, mint gyerekes (egy tanulónak sem hinném el), ez egyszerű rosszindulatú hangulatfestés. A nyíló ajtó hangját hallva, azt szóltam: „kifelé!”.

Ezután jó apropóként jött a „szép magyar beszéd”-motívum, itt az a tanulóm, aki eltanult *tőlem* sok „szófordulatot”, amin szülei megbotrátkoznának, ha otthon mondaná, ezt nyilván a tananyag *helyett* tanulta. Ugyanis több ízben mondtam, hogy tőlem a *jót* tanulják el, *ne mindent*.

Az „ittthoni italfogyasztási szokások”-ra hivatkozni nagyon érdekes. *Persze*, hogy visszafogottabbak voltak, hiszen *nem itthon*, hanem Esztergomban osztálykirándultak. A visszafogottság mellett pedig a spórolás is szerepet játszott, hiszen csak az első esténél tartottunk.

Csak a pontosság kedvéért jegyzem meg, hogy a vonat DOTTO, a „dot” *képpontot* jelent a papíron.

A kislány személyije kapcsán azért kellett az „áthidaló megoldás”, mert amikor megkérdeztem, hogy jól van, de akkor melyikük kíséri el a szállásra, és hozza át Párkányba, nem akadt felnőtt jelentkező. Én pedig nem hagyhattam magára a csoportot.

Ezen a napon este – annak ellenére, hogy az érkezés (23:30) *valóban* pontos volt – kíváncsi lett volna újfent az italfogyasztási szokásokat firtatva összehasonlítani, mert szerintem *hozták* az itthoni fazonjukat, három gyerek (Bende-KunK-Ötvös) tökrészeg volt.
De hát ez még a kezelhetőségen belül maradt.

A túrázók szám szerint 14-en voltak, és nem „késték le” a pilisszentléleki buszt, hanem az a járat egyszerűen *kimaradt*. (15:50-kor kellett volna mennie a menetrend szerint, amit előzetesen megnéztünk, így készült a túraterv).

„Az osztályfőnök nemtetszését fejezte ki, mert ők nem akartak gyalogolni.” – így az anyag. A nemtetszés egyáltalán nem ennek szólt, hanem Szűcsnek, aki a túrát, mint az osztálykirándulás *elengedhetetlen* részét eredetileg indítványozta, s ezért került meghívásra az osztály (KunK) által Nagy Attila úr, aki tavaly egy szintén tizedikes osztállyal már megtette ezt a túraútvonalat.

Majd Szűcs KunK hatására (aki azt mondta, minek túrázni, túráztak már tavaly [tényleg, minek ma fogat mosni, hiszen tegnap is mostunk]) hirtelen elfelejtette a túrázást, és strandra kéredezkedett.

Azt mondtam, jó (hiba volt), de azt sem rejtettem véka alá, hogy mi a véleményem erről a pálfordulásról: ő követelte lehangosabban a túrát és most ő felejt el legelőször.

Mivel Szűcs egyfajta hangadó, megindult (volna) egy „strandos” lavina a túrázóktól, amit már nem engedhettem meg, hiszen akkor értelmetlen lett volna Nagy Attila úr otléte.

Ez a „nemtetszés” háttere, *nem* a gyaloglás.

Nyilván ő mondta azt is, ami az anyagban van: „nem a legrövidebb úton mentek a strandra, a belvároson át kellett megközelíteni a fürdőt”. Előtte nap hárman (Nagy Attila, Szenteczki Péter és jómagam) néztük meg a strand megközelítési lehetőségét, és választottuk ki az útvonalat. Az igaz, hogy a Bazilika kupolájából *légvonalban* lett volna a „legrövidebb út”, de ehhez szárnyak is kellett volna. Ha volt jobb/rövidebb útvonal, miért nem szóltak? (Persze: *félték*, tudom, nyilván.) Pedig rajtam kívül még 3 felnőtt volt ott...

Ezen a képen kb. a fekete nyíllal jelölt helyen található a strand.

Látható, hogy az ún. „legrövidebb” út füves legelőkön vezetne...

Az alanti képen Szűcs úr, amint a légvonalat nézi (ez a legjobb felbontású kép ebből a szögből, 1,4 MiB)

(Ezzel összefüggésben kell rámutatnom arra, hogy az észrevételezett feljegyzés legnagyobb hibájának azt tartom, hogy *kísérletet sem tesz* az objektivitásra: nem próbált sem rákérdezni, sem utánajárni *bármiféle* olyan *objektív* lehetőségnek, amely a történetek többoldalú megismeréséhez vezethetne.

Pedig az osztályom se szeri, se száma készítette a fotókat, *Csete kollégánál ott vannak*, én is azokból válogattam, és illusztrálom a továbbiakat.)

„Dél körül értek át, ahol egy közös helyre lepakoltak [...] Ezt követően azt az utasítást kapták, hogy óránként jelentkezzenek. **Itt úgy hangzik el több tanulótól, arra emlékeznek, hogy óránként és nem egész órakor kellett jelentkezniük.**”

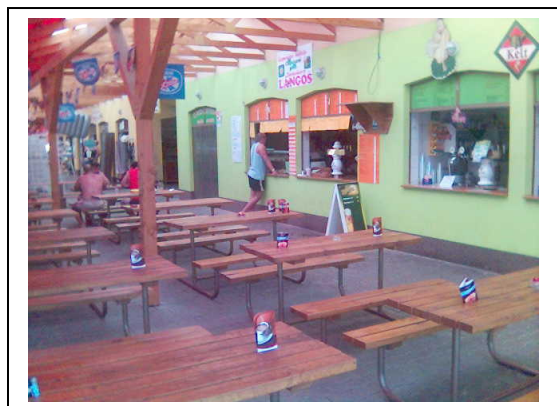
(Csak *kétszer* mondtam el nekik, nyilván „több tanuló” – szokása szerint – nem figyelt.)

Így járt a képeket készítő Duszka is...

„A gyerekek egy része fürödni ment, mások 'száraz' elfoglaltságot kerestek a büfénél.”

„Az odaérkezés utáni első bejelentkezés nem ment simán. [...] Ők büntetésül nem mehettek el egy kijelölt területről. Ez a zárlat még nem vezetett hazaküldéshez, [...]”

A képen bal felé van a WC és a vizesblokk, jobb felé a „viszonylag szűk terület”, a második áristom helye.

„[...] focizhattak a rendelkezésre álló helyen.”

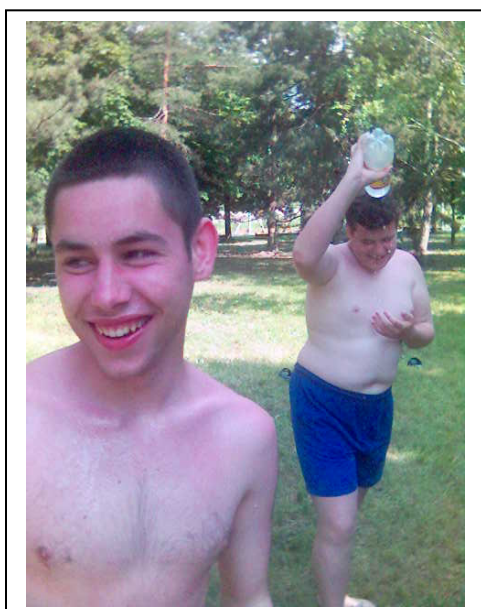
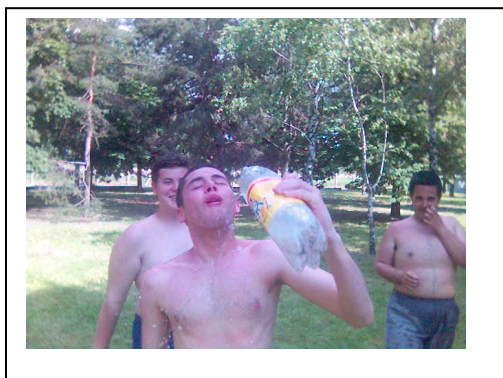

„[...] azt hitték, van egy órájuk fürdeni. Ezúttal egy viszonylag szűk területen kellett lenniük másfél órát.”

A „viszonylag szűk” terület.

„Aznap igen meleg volt, koradélután árnyékban is magas volt a hőmérséklet [28 Celsius – Rip]. A fiúknak elfogyott az ivóvíze, testük felhevült.”

(A képek kicsit csálék, az elrendezés is lehetne elegánsabb.)

„A hazaküldött fiú három óra körül elhagyta a karantént, és a közelben tartózkodó lányokhoz ment, állítása szerint ivóvízért.”

A nyíl hegye az úton levő padra mutat. Én a „közelben”-t a helyszíntől 60-80 méterre becsültem.
„(Nem a vizesblokkba ment.)”

De nem ám.

A tavalyi kirándulásról egyszerűen csak annyit, hogy tényleg nem ilyen szabályok szerint zajlott le, dehát a *helyszín is más* volt. Ami a szeszfogyasztás engedélyezését illette, abban semmi változás nem volt a tavalyihoz képest. Csakhogy Dédestapolcsány volt a legközelebbi lakott település (mintegy 5 km-re) és addig a hegyes terepen kellett volna kutyagolni a kocsmához.

Más a helyzet egy Esztergom nagyságú városban és a párkányi strandon. Az ember manapság annyi strand- és vízibalesetről hall (legutóbb például Baján, f. hó 14-én egy kilencedikes testnevelés órán történt – fegyelmezetlenségből – halálos baleset).

A Házirendet nem is ismerik és be sem tartják. *Tavaly* valóban dolgozatot írtam velük belőle, de idén nem volt ilyen.

„Csatabárd” – a két nyelvi csoport (sajnos, *ez* a csoportbontás megy végig az összes csoportbontott tárgyon, ami nagyon helytelen) tanulmányi munkához való hozzáállása *élesen különbözik* egymástól.

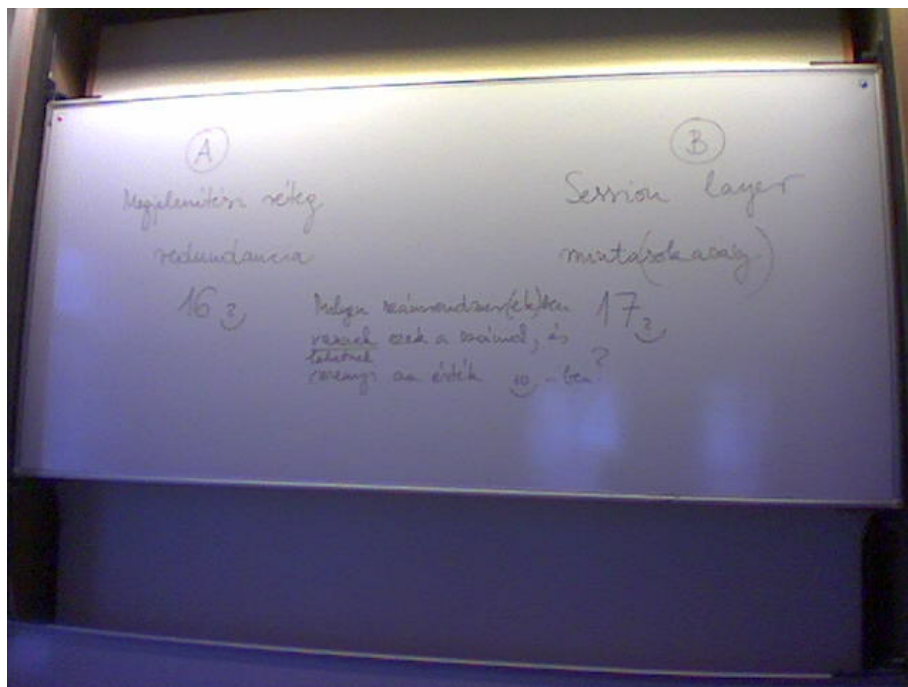
A középhaladó csoport kedvvel, a haladó csoport fitymálkodva fogad minden feladatot, elkészítésük színvonala is különbözik.

A „régóta” pontosan a tavalyi április IT-ECDL vizsgájától számítható: az egyébként valóban nehéz tesztet a középhaladó csoport felénél kicsit nagyobb százalékban hajtotta végre helyesen, míg a haladók 14 főjéből 3 volt képes átmenni.

Akkor megmondtam nekik, hogy ez nem mehet így tovább, javítsanak ezen. (Persze, azt el kell mondanom, hogy ez a csoport az órarend szerint a csütörtök 5-6-7 órán és a péntek 3-4 órán volt a gépteremben. Michnay Balázs náluk hospitált, de ez nem jelentett akkora különbséget az oktatott tananyag mennyiségében és jellegében. Egyszerűen arról volt szó, hogy itt, ebben a csoportban „dúsultak fel” a minimalista hangadók, Kárpáti vezetésével. Attitűdjük – sajnos – csoport-értékkreddé vált és ez a jegyeiken is meglátszott.

A hozzáállás-problémák az idei első félévben sem szűntek meg, ezért úgy határoztam, hogy a 2. félévtől a haladó nyelvi csoport óráit minden alkalommal röpdolgozattal kezdjük (a másik csoportnál elég volt a szokásos havi-másfélhavi egy röpi).

Ezen *megsértődtek*, pedig csak tanulniuk kellett volna, mert a dolgozatok kb. havonta ismétlődő témákat tartalmaztak. Az eredmények azonban kozekvensen rosszak maradtak. Ahogy a naplót néztem, nem csak nálam, hanem Béládi kollégánál is. Különösen az elmélet elsajátításában voltak nyeglén gyengék (ezért került sor februárban az osztályszintű didaktikai kísérletre).

A képen egy ilyen – jellemző – dolgozat feladatai láthatók, általában 5-8 percet kaptak rá.

A nagyfeladat szakmai segítsége *kevés* volt – panaszkolva „egy tanítvány”. Megmondtam (a félév elején, februárban), hogy 4-5 tanóra kivételével, amikor az internetes keresés és levelezés témaköre lesz, minden kép- és hangfeldolgozás géptermi óra a *weblapkészítésre* fordítódik, amelynek két határideje lesz: egy április eleji és egy május végi (amely a szünetek miatt júniusra tolódott).

Mindössze annyit kértem, hogy a megadott 14 modult – család, barátok, iskola, erotika, stb. – *jogtiszta* programmal készítsék el. Alapesetben ez lehetett akár MS-Word is, amely az XP-től már korrektül kezeli a HTML-t. A többit már a tanulónak kellett volna *például a tanórán* elkészítenie. Az áprilisi modulok beadásakor visszajeleztam, hogy milyen gondjaim vannak a szöveg- és képanyag tekintetében, javítsanak rajta a második határidőre. Volt olyan, aki ezt meg is tette.

Volt olyan (Ötvös, aki ezeken az órákon csak internetezett, magát szórakoztatta), aki, mikor a többiek leadták az anyagot, azt mondta, hogy *elfelejtette*. Mikor én azt kérdeztem, ez hogy lehet, közölte: „el szoktam felejtetni dolgokat”. *Nem lehet csoda*, hogy megbuktatom.

Az pedig vajon *túlzott* elvárás-e, hogy valaki képes legyen *egy félévnyi idő alatt* kb. 6000 karakterben (3 A4-es oldal) önmagáról, a családjáról írásban megnyilvánulni (képekkel), ennek felényi terjedelemben pedig a többi modult megcsinálni?

Szerintem kb. 24-28 tanórát alapul véve *nem eltúlzott* igény. Na persze, ha valaki ezt az utolsó pillanatra hagyja... A hangadók ezt tették, és most lázonganak.

Nem értem, hogy a röpdolgozat-íratás miért „büntetés”?! Ez valahol mégiscsak egy *iskola* lenne, nem?

Ami a *kampányolást* illeti, előkerül a két sértődött „vezér”, Kun és Szűcs Krisztiánok.

Decemberben megkérdeztem az osztályt, hogy neveznek-e erre a programra. Egyhangúlag igennel döntöttek. Akkor beszéltünk a kirándulás szervezéséről is, és azt mondtam, hogy aki az osztály jelöltje lesz, az fog felelni a kirándulásért is.

Szótöbbséggel (ha jól emlékszem, 17:9 arányban) Kun nyert Zleovszkival szemben, és Szűcsöt jelölte meg kampányfőnökének, aminek azért nem örültem, mert Szűcs a kilencedikes „kőleves-főzésnél” bebizonyította, hogy a szervezéshez nem sok vénája van. A két srác nem vett tudomást arról, hogy ez a megbízatás mivel jár, inkább csak tetszelegtek a „magas” pozícióban.

Onnantól fogva *nem telt el osztályfőnöki óra*, hogy ne emlékeztettem volna őket erre a két feladatra. Februárban – miután használhatatlan szállásajánlatokat szereztek be – azt mondtam, hogy ha márciusig nem hoznak valami elfogadható szállásajánlatot, nem megy az osztály kirándulni (*presszó?!).*

Mit ad isten, egy héten belül lett (az igénybevett) szállás, és lehetett intézni az anyagiakat. A kampányra azonban csak a vállukat vonogatták, ráérünk még...

A tavaszi szünet után kijelentettem, hogy elérték, hogy *ne segítsék*. Ezt „akadályozás”-ra lefordítani meglehetősen *rosszindulatú*, de mindegy. Nem is segítettem, hiszen az ellenérdekű felek eddigre már régen bevadászták a szponzorokat, kampányötleteik voltak, stb.

Amikor azután arra bazióztak, hogy majd pénzt fognak a többiektől beszedni, ezt *kereken megtiltottam*: az ő lustaságukat ne a többiek fizessék meg.

Tilalmam ellenére mégis pénzt szedtek, költségvetést, elszámolást *utasításom ellenére sem* készítettek, ezért Szűcs igazgatói intést kapott, Kunnak meg elfogadtam a lemondását a GDSZ-tisztségviselőiségről (neki ui. már „betelt” az összes fegyelmezési fokozata), és nem „leváltottam”.

A haladó csoport Csandát választotta GDSZ-képviselőjéül.

A rosszul sikerült szereplés után mind az osztálytársak, mind kettejük egy „kikényszerített”, írásos értékelést voltak kötelesek készíteni, különösen a *saját* szerepükről. Az április végére elkészült anyagot május elején kapta meg Kun, Szűcs még egy hónapig ült rajta, ezért csak június 9-én kaphatták kézhez az összefoglalót a többiek (mellékeltem).

Lenne még reagálnivalóm, de csak ennyi idő áll a rendelkezésemre.

Békéscsaba, 2005. június 27.

(Rákóczi István Péter)